

VERKSAMHETSPLAN 2019 **för VästKom**

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Beslutad i VästKoms styrelse den 17 december 2018

1. Inledning

VästKoms verksamhetsplan beskriver huvuddragen i de verksamheter och aktiviteter som vi ser framför oss 2019. Planen är framtagen av kansliet i samverkan med företrädare för kommunalförbunden genom diskussion i beredningsgruppen VGK, eSamordnargruppen samt förbundsdirektörsgruppen som har beretts tillfälle att göra inspel till verksamhetsplanen.

2. Verksamhet

2.1 Vårdsområdet

VästKom ska vara en kompetent och utvecklingsinriktad resurs för nätverksskapande för en god kommunal samverkan och utveckling inom vårdsområdet. I VästKoms uppdrag ingår även bevakning och omvärldsorientering inom verksamhetsområdet, både regionalt, nationellt och internationellt.

Ökad samverkan mellan VGR och VästKom ger goda effekter för invånarna

En viktig del av VästKoms uppdrag är att i samverkan med Västra Götalandsregionen, VGR skapa förutsättningar för en god och jämlik vård för invånarna i Västra Götaland. Den demografiska, tekniska och medicinska utvecklingen är utmaningar som kräver utvecklad samverkan för att säkra kvaliteten för individen och skapa förutsättningar för en säker, jämlik och effektiv vård och omsorg utan hindrande myndighetsgränser.

För att bibehålla och utveckla den tillit, samverkansanda och struktur som VGR och VästKom byggt upp gemensamt kommer VästKom även under 2019 att ha ett fortsatt fokus på såväl strategiskt som operativt samarbete. VästKom kommer därför fortsatt att tillsammans med VGR att satsa på utveckling av våra gemensamma samverkansstrukturer och former på såväl tjänstemanna- som politisk nivå. VästKom kommer även under 2019 att tillsammans med VGR följa upp och utvärdera en del av våra gemensamma överenskommelser, riktlinjer och avtal. Vad vi kan se är att den ökade samverkan genererar många positiva effekter men att den också kräver resurser och ett kommunalt engagemang av såväl deltagare som processledare i många arbetsgrupper samt samordning och styrning från VästKom.

Kunskapsstyrning

Med utgångspunkt i det nationella och regionala utvecklingsarbetet inom kunskapsstyrning arbetar VästKom tillsammans VGR med att ta fram ett förslag för samverkansformer inom kunskapsstyrningen.

Statliga satsningar

Statliga initiativ och satsningar inom vårdsområdet under 2019 kommer att kräva mer samordning och resurser från VästKom. Exempelvis kommer vi under 2019 att inom ramen för SKL:s överenskommelse med regeringen om stärkt jämställdhetsarbete att delta i arbetet med att kartlägga och förstärka kvinnofridsarbetet inom Västra Götaland.

Hälso-och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland

Hälso-och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland trädde i kraft under 2017 och kommer under 2019 att följas upp. I avtalet och dess underavtal identifieras även ett antal utvecklingsområden där samarbetet fortsatt behöver utvecklas och fördjupas. Kopplat till *Hälso-och sjukvårdsavtalet* bedrivs även under 2019 ett utvecklingsarbete för omhändertagande av avvikelser i samverkan mellan huvudmännen.

Nära Vård

Utvecklingen av den nära vården innebär en omfattande omställning på såväl nationell som regional och lokal nivå och detta kommer att kräva en fortsatt tät samverkan mellan VGR och kommunerna i framtiden.

Samverkan vid in och utskrivning

Med utgångspunkt i *Överenskommelsen och riktlinjen för samverkan vid in- och utskrivning från slutet Hälso- och sjukvård* behövs fortsatta satsningar på implementerings- och uppföljningsarbetet. Följeforskning kommer att pågå under året med uppföljning och framtagande av resultat. Utöver det kommer en utvärdering av den ekonomiska betalningsmodellen att påbörjas. Det finns även under 2019 fortsatta behov av utbildning och implementeringsstöd i in- och utskrivningsprocessen och IT-tjänsten SAMSA.

Psykisk hälsa

Den regionala handlingsplanen för psykisk hälsa gäller under perioden 2018–2020. Inom ramen för handlingsplanen bedrivs ett antal aktiviteter på länsnivå. Dessa kräver samordning och processledning från VästKom. Under förutsättning att statliga medel tillskjuts och länets kommuner fattar beslut om fortsatt samfinansiering av länsamordning för 2019-2020, fortsätter VästKom det länsgemensamma strategiska utvecklingsarbetet under kommande år.

2017 tecknade VästKom avtal med VGR om inrättande av ett Regionalt Resurscentrum för Psykisk Hälsa (RCPH) för Västra sjukvårdsregionen (Västra Götaland och Halland). Arbetet med vår regionala RCPH är fortfarande i en uppbyggnadsfas och kommer att fortsätta under 2019.

Mellankommunal samverkan

VästKom har fått kommunernas uppdrag att upprätta förslag till länsgemensamt avtal för samtliga kommuner och lärosäten i länet avseende verksamhetsförlagd utbildning, VFU, för legitimerad personal. Syftet är att skapa jämlika förutsättningar för studenter i hela länet. Under 2019 kommer ett förslag till avtal tas fram för ställningstagande hos kommunerna.

Framgångsfaktorer i arbetet inom välfärdsområdet

- En stor delaktighet och ett nära och flexibelt samarbete på regional nivå mellan VästKom och kommunalförbundens välfärdshandläggare/strateger bidrar till väl kommunicerade och förankrade beslutsunderlag.

- Samarbete i gemensamma processer via såväl kommunalförbunden, som vårdssamverkan och kommunerna ger ett gott resultat, vilket handlingsplanen för psykisk hälsa är ett exempel på.
- Gemensamt ansvarstagande mellan huvudmännen i partsammansatta grupper som arbetar med gemensamma processer och framtagandet av överenskommelser och riktlinjer.

Kommunikation

En läns-gemensam webbplattform för all samverkan inom vård och omsorg har under 2018 tagits fram och etablerats. Syftet är bland annat att samla avtal och överenskommelser som gäller samverkan kommun – region på ett ställe så att de finns tillgängliga i aktuell version på en säkerställd plattform. Vidare ska webbplattformen tydliggöra strukturerna för samverkan och bidra till transparens i processerna för att ta fram avtal etc. Det är också möjligt att använda plattformen för att dela erfarenheter, goda exempel och lära av varandra inom olika delar av verksamheterna. Under 2018 har en hos VästKom särskilt anställd kommunikatör svarat för utvecklingsarbetet av den nya plattformen. Tjänsten finansieras lika av VGR och VästKom.

Under 2019 planeras för att den nya gemensamma webbplatsen ska hanteras av VGR:s koncernstab för kommunikation och externa relationer. Det innebär att all vår samverkan kan samlas till en kommunikationsenhet med de olika kompetenser som finns där. På så sätt kommer allt samverkansarbete såsom olika avtal och överenskommelser som löpande arbetas fram mellan huvudmännen att få ett brett stöd inom kommunikationsområdet. Övergången till VGR beräknas ske 1 mars 2019.

VästKom har en egen webbplats som behöver utvecklas och ambitionen är att detta arbete ska kunna ta fart under 2019.

2.2 Verksamhetsutveckling med stöd av IT

Internets utveckling är en av de starkaste krafter som förändrat världen de senaste två decennierna. I dag är internet en stor del av så gott som alla svenskars vardag, för såväl fritid som för arbete, studier och myndighetskontakter. Dagens unga har aldrig levt utan internet. Vid sex års ålder använder 98 procent internet. Av de som är 76 år och äldre är mer än hälften internetanvändare. Mer än hälften av hushållen är uppkopplade till internet via fiber (ca 70% i Västra Götaland). För daglig användning av internet är mobiltelefon vanligast.

Offentlig sektor och inte minst välfärdssektorn står inför stora utmaningar. Färre ska ge service till fler. Vi kommer inom några år inte ha råd, utan betydande skattechöjningar, att arbeta på samma sätt som idag för att möta behoven inom exempelvis vård och omsorg. Digitaliseringen är en möjliggörare och innebär ett paradigmskifte. Staten kraftsamlar bland annat genom etablering av ny myndighet för digitalisering - DIGG. SKL har förvärvat Inera AB för att kommunsektorn ska kunna ta steg såsom landstingen har gjort med tjänster som 1177 och journal via nätet. Trots detta tappar Sverige i jämförelser kring digital utveckling internationellt.

För att kommunerna i Västra Götaland ska närma sig medborgarnas förväntan på service krävs att samtliga offentliga aktörer ökar utvecklingstakten i sin digitala transformation. VästKom är tillsammans med kommunalförbunden en kraft för kommunerna i detta arbete. Genom utvecklingsprojekt och samverkan med regionala och nationella aktörer arbetar vi för att vara en pådrivande kraft som stödjer kommunerna i arbetet med att närma sig och tids nog överträffa invånarnas förväntningar.

Organisation

Sedan 2008 har VästKom varit samverkansorgan vid dialoger med SKL, VGR med flera kring digitalisering. VästKom agerar även sammanhållande aktör för länets kommuner genom det kommungemensamma arbetet för verksamhetsutveckling med stöd av IT. Under 2019 avsätts resurser för en länssamordnare samt åtta eSamordnare på kommunalförbunden. Organisationen finansieras med kommunbidrag motsvarande 6 kronor per invånare.

Kommunerna i Västra Götaland (VGK) och Västra Götalandsregionen (VGR) har i dagsläget ett antal gemensamma tekniska lösningar som den gemensamma IT samordningsfunktionen GITS ansvarar för. Samverkansfrågor med VGR hanteras i den gemensamma Styrgruppen IT i Väst, SITIV. VGK:s representanter i SITIV består av företrädare från kommunernas egen styrgrupp, SSVIT.

Prioriterade uppgifter under 2019

VästKom ska ansvara för att:

- driva arbetet med VGR i SITIV genom att ta fram gemensamma lösningar som skapar mervärde för våra kommuner och deras invånare. Detta ska exempelvis ske genom att ersätta fax-meddelanden med säker digital kommunikation samt stödja kommuner i att tillgängliggöra vård- och omsorgsinformation för medborgare (journal via nätet).
- driva arbetet och företräda kommunerna i den gemensamma GITS-funktionen och de processer den hanterar. Detta ska exempelvis ske genom att utveckla säker inloggning för medarbetare liknande "Mobilt BankID".
- Driva arbetet med informationsdelning inom vård och omsorg genom att företräda och framhålla kommunernas intressen i VGR-projektet Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) enligt styrelsens särskilda beslut på kraftsamling VGR
- Företräda kommunerna i arbetet med VGR:s Digitala Agenda där kommunerna erbjuds stöd inom bland annat områdena bredbandsutbyggnad och informationssäkerhet.

I nationella utvecklingsfrågor ska VästKom:

- Driva regionala utvecklingsfrågor i nationella strukturer såsom SKL och Inera.

Några framgångsfaktorer inom området

- Utveckla och förstärka kommunikationen med medlemmar och externa parter.

- Att rätt kompetens kan köpas in i rätt tid, med fördel via tjänsteköp från kommunerna

2.3 Regional utveckling.

VästKom har inget direkt uppdrag kring samordning av kommunalförbundens arbete inom de utvecklingsområden som sorterar under benämningen regional utveckling. Ett undantag från detta är samordning av det s.k. Naturbruksavtalet, dvs. det avtal som reglerar kommunernas och VGR:s ansvar för gymnasieutbildningarna inom naturbruksområdet. Under 2018 har ett stort arbete lagts ner för att kunna träffa ett nytt modernt avtal som kan ersätta nuvarande avtal. Alla kommuner i länet har glädjande nog beslutat att godkänna avtalsförslaget. Under 2019 kommer därför en hel del arbete att krävas för att implementera det nya avtalet och etablera de nya samverkansorgan mellan VGR och kommun som finns i avtalet.

Under 2019 kommer också VGR:s arbete med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi, RUS, ta fart. Nuvarande RUS, VG2020, ska ersättas av VG20xx och VästKom deltar i detta arbete genom vår medverkan i Västgruppen.

Arbetet med regional utveckling ska kännetecknas av en värdeskapande samverkan präglad av process och medskapande för kommunalförbundens politiker och tjänstemän samt med ett helhetstänkande i tillväxt- och utvecklingsfrågorna. VästKom ska tillsammans med kommunalförbunden *samordna beredningen* av de ärenden som ska behandlas i det politiska samverkansorganet BHU vilket också inkluderar behandling i VästKoms styrelse. En samordnad beredning innebär att kommunalförbundens uppfattningar i olika frågor ska stämmas av och eventuella olika uppfattningar ska kunna identifieras så tidigt som möjligt. VästKom medverkar dessutom specifikt i beredningen av BHU:s ärenden genom deltagande vid Västgruppens sammanträden.

2.4 Övrigt

2018 är ett valår med val till fullmäktigeförsamlingar samt olika delregionala och regionala samverkansorgan. VästKom kommer att samordna de processer som krävs för att utse kommunrepresentanter till de olika samverkansorgan som finns på den regionala nivån för kommande mandatperiod. Vi kommer också att medverka vid utbildningsinsatser för nya förtroendevalda.

3. Vad är VästKom?

VästKom är en ideell förening vars medlemmar är fyra kommunalförbund i Västra Götaland; Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund, Göteborgsregionens kommunalförbund samt Skaraborgs Kommunalförbund. De fyra kommunalförbunden har tillsammans samtliga 49 kommuner i Västra Götalands län som medlemmar.

3.1. Uppdraget enligt stadgarna

VästKom har som ändamål att på regional nivå företräda och samordna kommunalförbundens intressen. VästKom uppgifter är:

- Att företräda medlemmarna i länsgemensamma samverkansfrågor med Västra Götalandsregionen samt med statliga och andra länsorgan,
- Att biträda medlemmarna i förhandlingar gentemot Västra Götalandsregionen samt statliga och andra länsorgan,
- Att svara för uppföljning och utvärdering av huvudmannaskapsförändringar som berör kommunerna samt
- Att tillsammans med kommunalförbunden utgöra en mötesplats och skapa nätverk för kommunal samverkan.

3.2 Föreningsstämma, styrelse och arbetsutskott

Föreningsstämman

Föreningsstämman är VästKoms högsta beslutande organ där varje medlem företräds av ett ombud och en ersättare som är valda för en mandatperiod. Föreningsstämma hålls en gång vart fjärde år, året efter val till kommunernas fullmäktige har hållits, dvs. det första året på en ny mandatperiod.

Styrelsen

Stämman väljer en styrelse som har 16 ledamöter; fyra från varje kommunalförbund. Minst tre av respektive kommunalförbunds fyra ledamöter sitter också med i presidiet i sitt kommunalförbunds direktion/styrelse.

Styrelsen har ett arbetsutskott som består av fyra ledamöter vilka utgörs av de fyra kommunalförbundens respektive ordförande.

Styrelsen ska genomföra sex styrelsemöten under 2019 och ledamöterna ska uppfatta det som meningsfullt att delta vid dessa möten. Styrelsemötena ska präglas av goda förberedelser och konstruktiva diskussioner där hela kommunkollektivets perspektiv ska råda.

4. Samverkan

4.1 Samrådsorganet

Samrådsorganet(SRO) är ett informellt politiskt organ för samverkan mellan kommunalförbunden och VGR i hälso- och sjukvårdsfrågor samt frågor kopplade till socialtjänsten. Kommunerna representeras av VästKoms styrelses arbetsutskott. VGR representeras av regionstyrelsens ordförande och vice ordförande samt ordförande och vice ordförandena i hälso- och sjukvårdsstyrelsen. Samrådsorganet träffas en gång per kvartal.

4.2 Beredning för Hållbar Utveckling (BHU).

Beredningen är tillsatt för att fördjupa samverkan mellan länets kommuner och regionen i gemensamma utvecklingsfrågor. Här ingår strategiska tillväxt- och utvecklingsfrågor, kulturfrågor och miljöfrågor samt andra strategiska frågor rörande den regionala utvecklingen, däribland transportinfrastrukturen. En utgångspunkt är regionstyrelsens

ansvar för att hela Västra Götaland utvecklas. Beredningen ska verka för en utveckling av den regionala demokratin. Beredningen yttrar sig i frågor om användande av regionalpolitiska och andra utvecklingsmedel.

Beredningen är ett organ för informell samverkan med länets kommuner och dess arbetsformer regleras inte i kommunallagen. Beredningen har därför ingen självständig beslutanderätt. Uppgiften är bland annat att ta fram underlag för regionstyrelsens beslut i strategiska frågor med betydelse för en hållbar utveckling.

Exempel på viktiga frågor för den gemensamma beredningen är

- Strategiska frågor för långsiktig utveckling av Västra Götaland med ledning av visionen Det goda livet.
- Inriktning avseende användningen av utvecklingsmedel inom beredningens område.
- Infrastrukturfrågor.

I denna politiska beredning möts kommunalförbundens företrädare och VGR:s politiska ledning. Kommunalförbunden företräds av de 16 ledamöter som också utgör VästKoms styrelse.

Förutsättningarna för kommunalförbundens förberedelser inför BHU-sammanträdena har förbättrats avsevärt sedan VästKoms styrelsemöten förlades till samma dag och plats som BHU-sammanträdena.

4.3 Västgruppen

Västgruppen är en tjänstemannagrupp och har kommunföreträdare som består av kommunalförbundsdirektörerna, Business Region Göteborgs vice VD samt VästKoms direktör. Från VGR deltar regionutvecklingsdirektören, tillika ordförande, kulturchefen, miljöchefen och enhetscheferna för FoU-utbildning, näringsliv samt infrastruktur och kollektivtrafik. VGR tillhandahåller också administrativt stöd till gruppen.

Västgruppens två roller är:

- att vara tjänstemannaberedning för BHU och
- att vara ett forum för avstämning mellan kommunalförbund och VGR av utvecklingsfrågor i allmänhet (ej Hälso- och sjukvård/socialtjänst).

När ett nytt ärende startar som berör territoriet VG (program, strategier etc.) och som ska behandlas av BHU, måste processen, inklusive mandat och representativitet, från initiering till beslut diskuteras och klargöras av Västgruppen. Här ska också kopplingen över sektorerna/helhetssynen på ett ärende tydliggöras.

VästKom ska på uppdrag samordna kommunalförbundens arbete i Västgruppen samt vara en administrativ resurs.

4.4 Ledningsgruppen VGK

Ledningsgruppen består av de fyra förbundsdirektörerna samt VästKoms direktör.

Ledningsgruppens uppdrag är fastställt av förbundsdirektörerna. Uppdraget fokuserade tidigare på hälso- och sjukvårdsfrågor samt socialtjänstfrågor men har numera utvecklats till alla samverkansfrågor mellan kommunalförbunden å ena sidan och mellan kommunerna /kommunalförbunden och VGR å den andra.

5. Ekonomi

VästKoms basverksamhet finansieras idag av en medlemsavgift från kommunalförbunden. Den utgörs av två kronor per invånare och har varit sådan sedan VästKom bildades år 2000. Denna avgift täcker kostnaden för kansliets basbemanning samt kostnader för lokaler, tjänsteköp av administrativt stöd mm. Verksamheten med IT-samverkan finansieras med särskilda medel från varje kommun motsvarande sex kr per invånare.

Det har under senare år blivit allt svårare att klara av att finansiera de resurser som den allt mer utvecklade samverkan med VGR kräver. Det kommer att vara oundvikligt att se över kommunalförbundens medlemsavgift till VästKom. En höjning kommer att bli nödvändig, kanske redan till år 2020.

6. Personal

VästKom har idag tre tillsvidareanställda medarbetare samt en visstidsanställd processledare inom välfärdsområdet. Till detta kommer tjänsteköp av administrativa tjänster från Gryning Vård AB. Under 2019 måste en förstärkning ske av resurserna inom välfärdsområdet liksom en administrativ resurs. De ökade kraven på regional samordning från både nationell och regional nivå kräver ytterligare personella resurser. I dagsläget klarar vi inte av att hantera alla de processer som vår samverkan med VGR kräver. De senaste årens mycket positiva erfarenheter av värdet av att verkligen gå på djupet i ett antal utvecklingsfrågor, såsom hjälpmedelssamarbetet och Hälso- och sjukvårdsavtalet, gör att vi föreslår att en tjänst som processledare inom välfärdsområdet inrättas permanent. Idag är den tidsbegränsad. Detsamma gäller en resurs som administratör/utredare. Sammantaget innebär detta att VästKom kommer att ha fem personer tillsvidareanställda. Tjänsten som kommunikatör kommer att avslutas på VästKom då denna funktion kommer att tas över av VGR. VästKom kommer dock att medfinansiera tjänsten hos VGR.

För kortare behov och tillfälliga projekt ska i första hand personalbehov lösas genom att använda personal från de fyra kommunalförbunden. Tjänsteköp från kommunalförbund/kommun/VGR/konsult övervägs alltid som ett alternativ till anställning.

7. Lokaler

VästKom har idag kanslilokaler på Anders Personsgatan 8 i Göteborg. Dessa förhys i andra hand av Göteborgsregionens kommunalförbund, GR. Två medarbetare har sin arbetsplats

förlagd till Fyrbodals kommunalförbund i Uddevalla där vi betalar självkostnadspris för arbetsplatserna.
